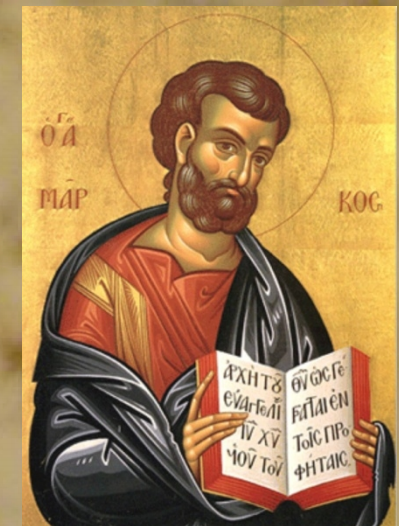
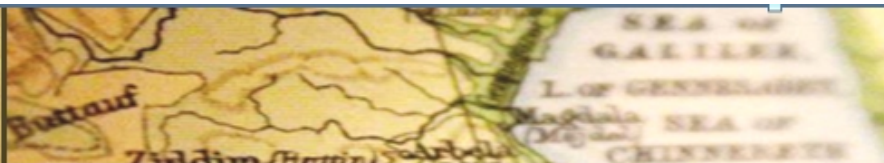

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

'1 Begin van het evangelie van Jezus Christus, (de Zoon van God;) 2 zoals geschreven staat in de profeet Jesaja: 'Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg zal bereiden'; 3 'Stem van een roepende in de woestijn: Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht'. 4 Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. 5 En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. 6 En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. 7 En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. 8 Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest. 9 En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. 10 En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif op Zich neerdalen. 11 En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden. 12 En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. 13 En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. 14 Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God 15 en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verlossing - reis - aankomst

Nieuwe exodus patroon

1. **Proloog in de oudheid: wereldbeeld**
 - a. Mk. 1:1-3 : Jes.40:3; Mal.3:1 (Ex.23:20)
 - b. rolpatroon Israëls verlossing in de profeten
2. **Jesaja & Maleachi**
 - a. nieuwe exodus in Jesaja *niet vervuld*
 1. Bevrijding uit de macht van 'de sterke'

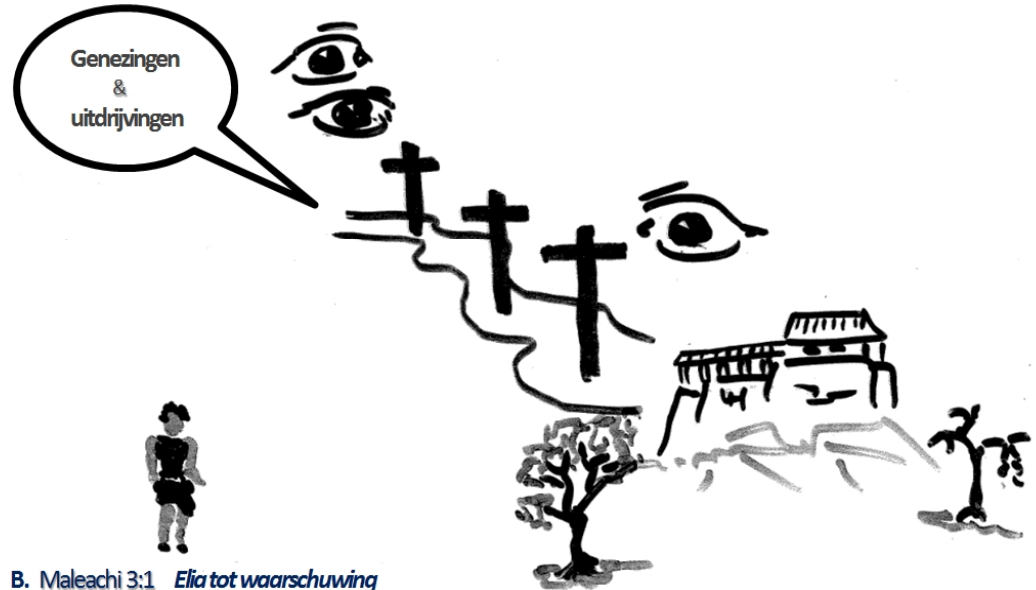
A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16:8)

Markus' inleiding & structuur

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4.)

III. Vigenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

'Kan aan de sterke de buit ontnomen worden, of zullen de gevangenen van een tiran kunnen ontsnappen?
Maar zo zegt Jahweh: Toch worden de gevangenen aan de sterke ontnomen, en ontkomt de buit
van een tiran. Ik zelf zal strijden tegen uw bestrijders en Ik zelf zal uw zonen redden.'
(Jes.49:24,25)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verlossing - reis - aankomst

Nieuwe exodus patroon

1. Proloog in de oudheid: wereldbeeld

- a. Mk. 1:1-3 : Jes.40:3; Mal.3:1 (Ex.23:20)
- b. rolpatroon Israëls verlossing in de profeten

2. Jesaja & Maleachi

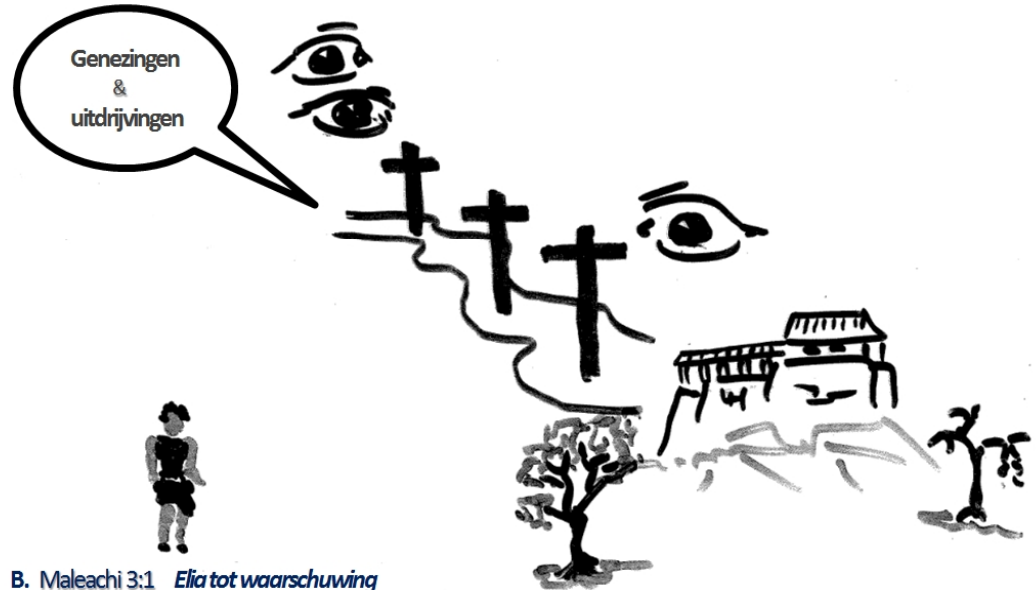
- a. nieuwe exodus in Jesaja *niet vervuld*
 - 1. Bevrijding uit de macht van 'de sterke'
 - 2. Reis langs een 'ongekende weg'

A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16:8)

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4.)

III. Vigenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

'En Ik zal blinden leiden langs een weg die zij niet gekend hebben, Ik zal hen doen gaan op paden die zij niet gekend hebben. Ik zal vóór hen de duisternis veranderen in licht en wat krom is in wat recht is. Deze dingen zal Ik voor hen doen, Ik zal hen niet verlaten.'
(Jes.42:16)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verlossing - reis - aankomst

Nieuwe exodus patroon

1. Proloog in de oudheid: wereldbeeld

- a. Mk. 1:1-3 : Jes.40:3; Mal.3:1 (Ex.23:20)
- b. rolpatroon Israëls verlossing in de profeten

2. Jesaja & Maleachi

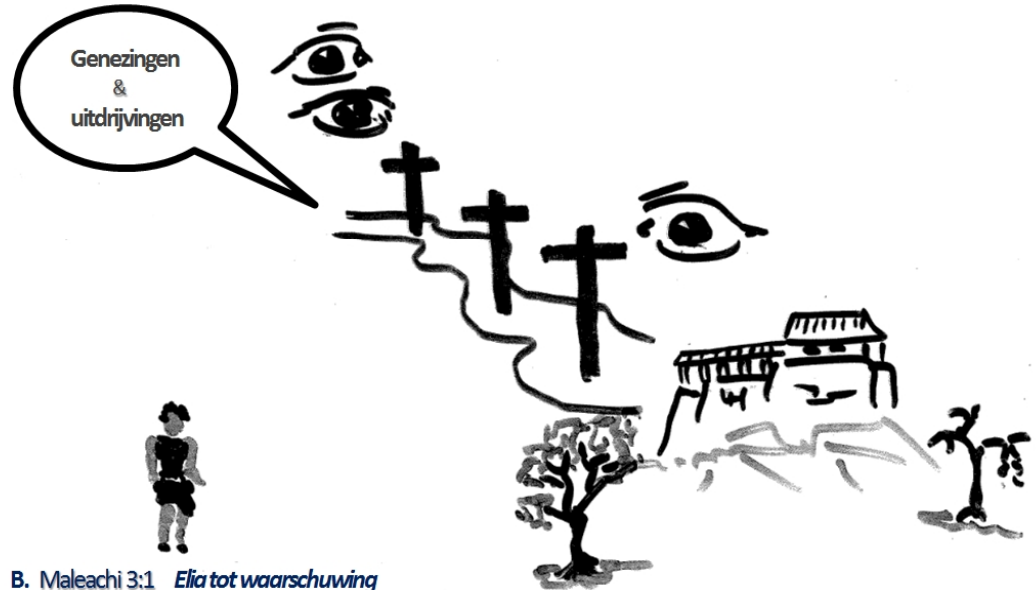
- a. nieuwe exodus in Jesaja *niet vervuld*
 - 1. Bevrijding uit de macht van 'de sterke'
 - 2. Reis langs een 'ongekende weg'
 - 3. naar een gereinigd & hersteld Jeruzalem

A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16:8)

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4.)

III. Vijgenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

'Klim op een hoge berg, vreugdebode Sion; verhef uw stem met kracht, ...zeg tot de steden van Juda: Zie, hier is uw God! Zie, Jahweh de Heer zal komen met kracht en zijn arm zal heerschappij oefenen; zie, zijn loon is bij Hem en zijn vergelding gaat voor Hem uit. Hij zal als een herder zijn kudde weiden, in zijn arm de lammeren vergaderen en ze in zijn schoot dragen; de zogenden zal Hij zachtkens leiden.'

(Jes.40:9-11)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verlossing - reis - aankomst

Nieuwe exodus patroon

1. Proloog in de oudheid: wereldbeeld

- a. Mk. 1:1-3 : Jes.40:3; Mal.3:1 (Ex.23:20)
- b. rolpatroon Israëls verlossing in de profeten

2. Jesaja & Maleachi

- a. nieuwe exodus in Jesaja *niet vervuld*
 - 1. Bevrijding uit de macht van 'de sterke'
 - 2. Reis langs een 'ongekende weg'
 - 3. naar een gereinigd & hersteld Jeruzalem
- b. Maleachi's dreiging *vanwege het uitstel*
 - 1. Ik zal Elia zenden tot waarschuwing

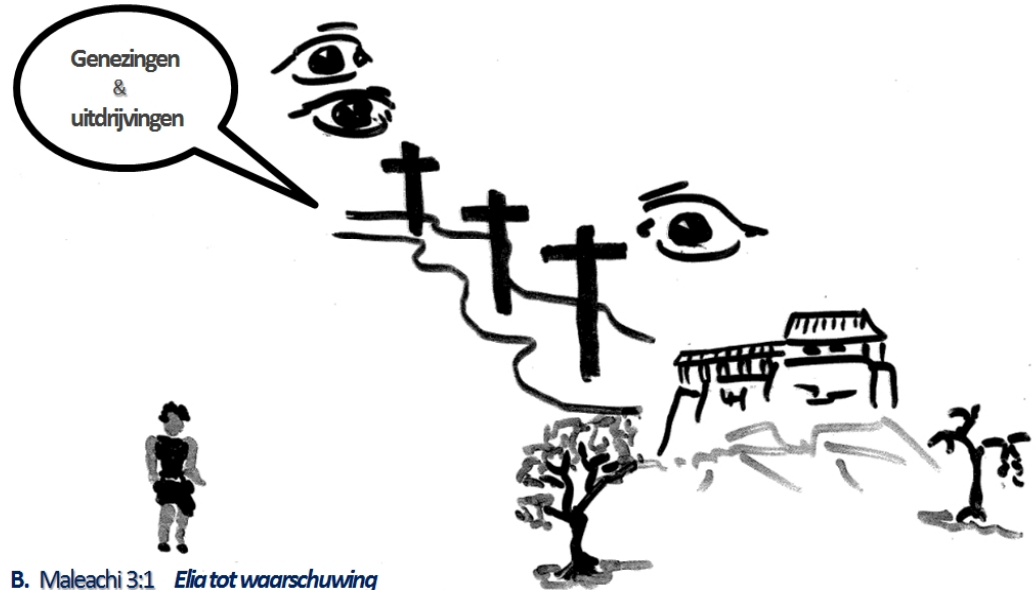
A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

- I. Jezus machtige verlossingsdaden in Galilea en daarbuiten (1:14/15-8:21/26)

- II. Reis langs 'de weg', blinden leiden langs een weg die zij niet kennen (8:22/27-10:45/52)

Markus' inleiding & structuur

- III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid (10:46/52-16:8)

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

- I. Johannes als de 'Elia' (1:4.)

- III. Vigenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

'Zie, Ik zend Mijn bode, die voor Mij de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen de Heer die u aan het zoeken bent, de bode van het verbond, waarin u uw vreugde vindt, zie, hij komt, zegt Jahweh van de legermachten. Maar wie zal de dag van zijn komst verdragen? Wie zal bij zijn verschijning standhouden?' (Maleachi.3:1,2)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verlossing - reis - aankomst

Nieuwe exodus patroon

1. Proloog in de oudheid: wereldbeeld

- a. Mk. 1:1-3 : Jes.40:3; Mal.3:1 (Ex.23:20)
- b. rolpatroon Israëls verlossing in de profeten

2. Jesaja & Maleachi

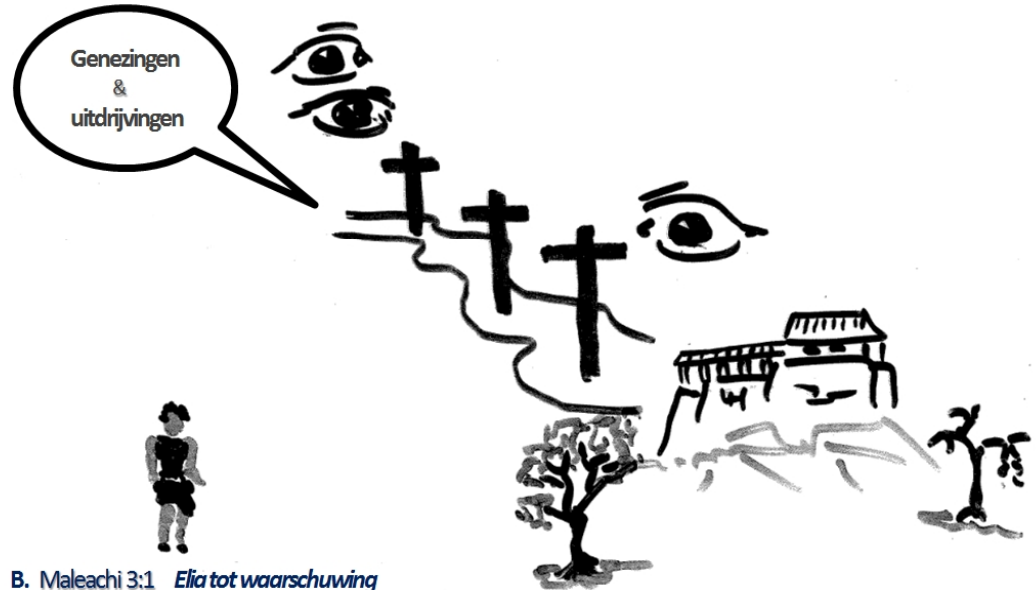
- a. nieuwe exodus in Jesaja *niet vervuld*
 - 1. Bevrijding uit de macht van 'de sterke'
 - 2. Reis langs een 'ongekende weg'
 - 3. naar een gereinigd & hersteld Jeruzalem
- b. Maleachi's dreiging *vanwege het uitstel*
 - 1. Ik zal Elia zenden tot waarschuwing
 - 2. opdat Ik het land niet oordeel

A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16-8)

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4.)

III. Vigenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

'Zie, Ik zend tot u de profeet Elia, voordat de dag van Jahweh komt, die grote en ontzagwekkende dag. Hij zal het hart van de vaders tot de kinderen terugbrengen, en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat Ik niet zal komen en het land met de vloek zal slaan.'

(Maleachi.4:4,5)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verlossing - reis - aankomst

Nieuwe exodus patroon

1. Proloog in de oudheid: wereldbeeld

- a. Mk. 1:1-3 : Jes.40:3; Mal.3:1 (Ex.23:20)
- b. rolpatroon Israëls verlossing in de profeten

2. Jesaja & Maleachi

- a. nieuwe exodus in Jesaja *niet vervuld*
 - 1. Bevrijding uit de macht van 'de sterke'
 - 2. Reis langs een 'ongekende weg'
 - 3. naar een gereinigd & hersteld Jeruzalem
- b. Maleachi's dreiging *vanwege het uitstel*
 - 1. Ik zal Elia zenden tot waarschuwing
 - 2. opdat Ik het land niet oordeel

3. Markus

- a. Jesaja's nieuwe exodus *nu vervuld*
 - 1. Jezus' machtige verlossingsdaden
 - 2. De blinden leiden langs ongekende weg
 - 3. Aankomst & tempelreiniging in Jeruzalem
- b. Maleachi's dreiging: *geen positieve reactie van de natie...* (reactie op Elia:1:6; 9:13 – vloek:11:12-14, 20..)

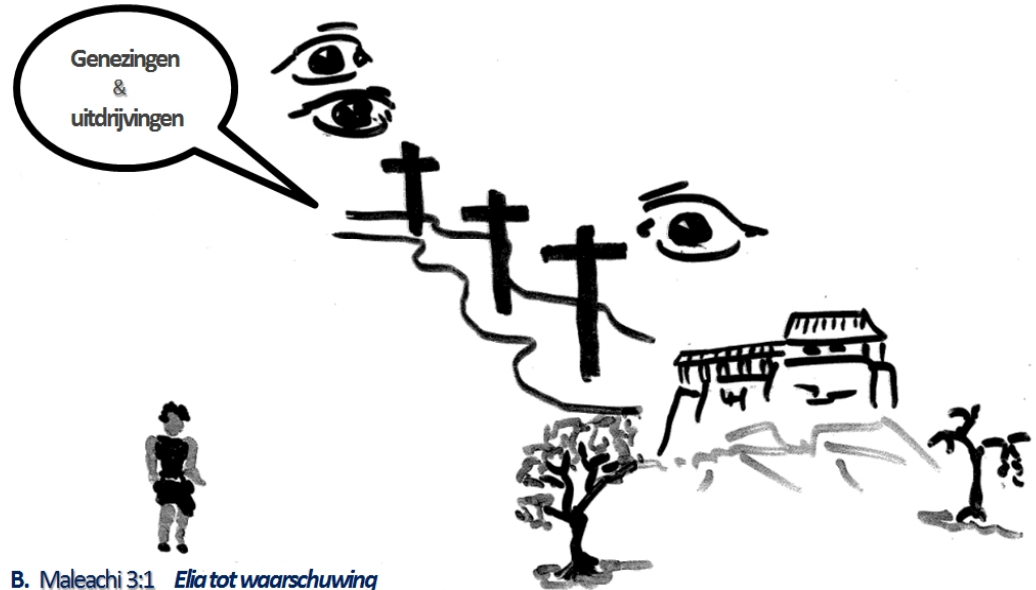
A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

Markus' inleiding & structuur

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16:8)

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4..)

III. Vijgenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

Markus' inleiding & structuur

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16-8)

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4..)

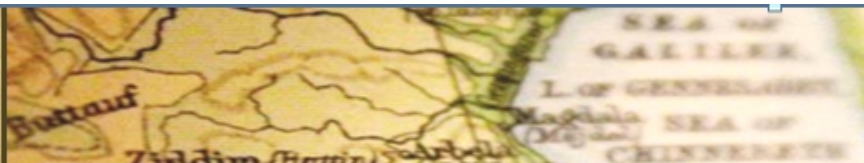
III. Vigenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Nieuwe exodusp passages in Jesaja 40 - 55

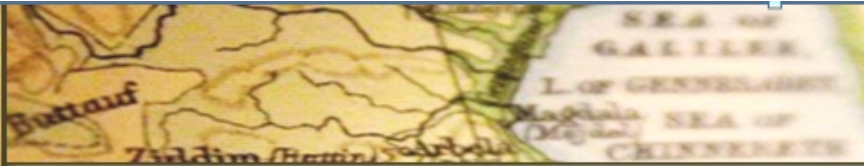
1. 40:3-5 De weg in de woestijn
2. 41:17-20 De metamorfose van de woestijn
3. 42:14-16 Jahweh leidt zijn volk langs een weg die zij niet kennen
4. 43:1-3 Door het water en door het vuur heentrekken
5. 43:14-21 Een weg in de woestijn
6. 48:20-21 De exodus uit Babylon
7. 49: 8-12 De nieuwe intocht in het beloofde land
8. 51:9-10 Een nieuwe overwinning bij de zee
9. 52:11-12 De nieuwe exodus
10. 55:12-13 Israel zal uitgaan in blijdschap en vrede

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' machtige verlossingsdaden

1.23	Uitdrijving onreine geest
1.30	Petrus' schoonmoeder
1.32	Zieken in de avond
1.40	Reiniging melaatse
2.3	Oprichting verlamde
3.1	Verschrompelde hand
4.35	Stillen van de storm
5.1	Demonen gaan in varkens
5.25	Bloedvloeiende vrouw
5.22; 5.35	Oprichting Jairus' dochter
6.30	Spijziging 5000
6.48	Wandelen op het water
7.24	Dochter 'heidense' vrouw
7.31	Doofstomme
8.1	Spijziging 4000
8.22	Blinde man in Bethsaïda
9.17	Bezeten jongen
10.46	Blinde Barthimeüs
11.12	Verdorde vijgenboom

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Blinden leiden langs een ongekende weg

Aankondiging lijden & opstanding	Discipelen begrijpen er niets van	Onderwijs omtrent discipelschap
(1) 8.31	8.32-33	8.34-38
(2) 9.31	9.32-34	9.35-50
(3) 10.32-34	10.35-41	10.38-45

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Overzicht naar de nieuwe Exodus

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

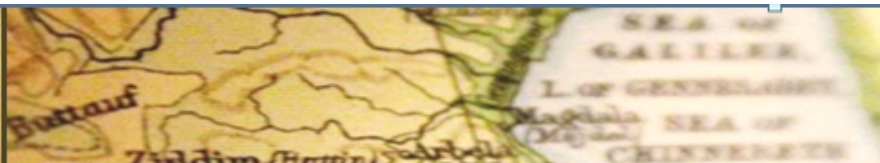
3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DE WOESTIJN

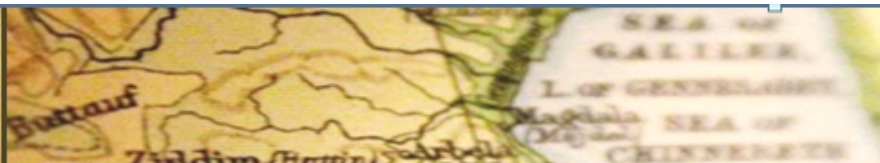
(exodusgeneratie:) Ik leidde hen uit het land Egypte en bracht hen in de woestijn.

Ik zal u uit de volken leiden en u bijeenbrengen uit de landen waaronder u verspreid bent, met sterke hand, met uitgestrekte arm en met uitgestorte grimmigheid. Vervolgens zal Ik u brengen in de woestijn van de volken en daar van aangezicht tot aangezicht **een gericht** met u voeren.

Zoals Ik met uw vaders in de woestijn van het land Egypte een gericht gevoerd heb,...

(Ezech.20:10, 34-36)

- ❖ Vanaf de 1^e exodus is de woestijn de plaats waar Israel voor het eerst *Jahweh ontmoette*
- ❖ Gaat vooraf aan de intocht en de inbezitneming van het land & zegeningen
- ❖ *Het mag dus geen verrassing heten dat we juist daar Johannes aantreffen*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

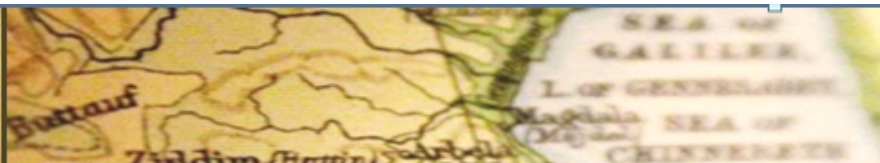
DE WOESTIJN

'Komt toch en laat ons tezamen richten, zegt Jahweh; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.'

(Jes.1:18)

'Zie, Gij zijt toornig geweest, omdat wij zondigden; op deze weg verkeerden wij lange tijd, en zouden wij dan verlost worden? Wij zijn allen geworden als een onreine, al onze gerechtigheden als een bezoedeld kleed; ...Gij hebt uw aangezicht voor ons verborgen en ons aan de macht onzer ongerechtigheden prijsgegeven.'

(Jes.64:5-7)

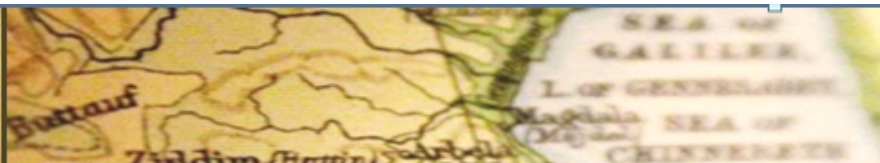
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DOOP VAN BEKERING

- ❖ **Achtergrond:** Jahweh is niet teruggekeerd ... ➡ **er is iets grondig mis met ons volk!**
- ❖ Ommekeer & levensstijl ➡ **Israel naar waarheid** ➡ *Jahweh komt tot ons met herstel*
- ❖ Elke sekte heeft zo zijn manier, ook Johannes, **zijn wijze** bezorgt hem zijn achternaam...
- ❖ Israel is nog steeds in slavemij, moet de bereidwilligheid tonen om 'verlost' te worden
- ❖ **Hoe dan?** Zij die uitgaan 'in de woestijn' om een persoonlijke 'mini exodus' te herbeleven!
- ❖ De doop, een reinigingsritueel, metafoor 'bekering' ➡ **ik wil 'waarlijk' een Israëliet worden**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

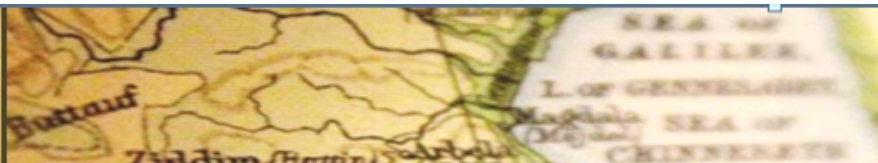
DOOP VAN BEKERING

- ❖ We menen het serieus om uw volk te worden, want dat gebeurde toen bij de 1^e exodus
- ❖ Je laten dopen is een engagement ➡ dit is de **enige weg** door **bekering tot herstel**

'wanneer Jahweh het vuil der dochters van Sion zal hebben afgewassen en de bloedvlekken van Jeruzalem daaruit zal hebben weggespoeld door een Geest van gericht en een Geest van uitdelging.' (Jes.4:4)

'Ik zal u weghalen uit de volken en u bijeenvergaderen uit alle landen,...

Ik zal rein water over u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw afgoden zal Ik u reinigen... Mijn Geest zal Ik in uw binnenste geven...' (Ezech.36:24-25,27)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

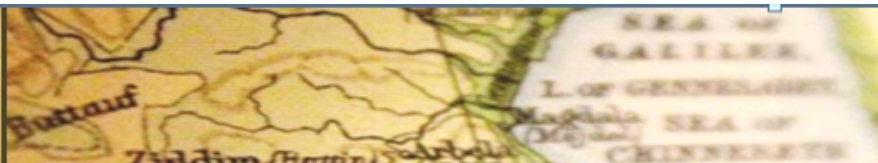
DE BOODSCHAP

- ❖ Als Johannes 'de Elia' is, wie is 'de sterke' die na hem komt in de context van Maleachi?
- ❖ Wie kan het volk de Geest schenken? *de profeet? de Messias?*
- ❖ Wie brengt er oordeel over 'de ongehoorzame' nadat 'de Elia' gekomen is? **JAHWEH!**

'Want ik wil niet, broeders, dat u onbekend is, dat onze vaders allen onder de wolk waren, allen door de zee zijn heengegaan, ...allen hetzelfde geestelijke voedsel aten en allen dezelfde geestelijke drank dronken. ...u kunt niet deelnemen aan de tafel van de Heer en aan de tafel van de demonen.

Of willen wij de Heer tot jaloezheid verwekken? Zijn wij soms sterker dan Hij?'

(1Kor.10:1-4; 22-23)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DE BOODSCHAP

- ❖ Als Johannes 'de Elia' is, wie is 'de sterke' die na hem komt in de context van Maleachi?
- ❖ Wie kan het volk de Geest schenken? *de profeet? de Messias?*
- ❖ Wie brengt er oordeel over 'de ongehoorzame' nadat 'de Elia' gekomen is? **JAHWEH!**
- ❖ **De sterke:** Jahweh komt in oordeel en niemand kan Hem op andere gedachten brengen!
- ❖ Grijp nu je kans anders is niemand nog in staat om een keer te brengen in jullie lot!

'Al stond Mozes met Samuel voor Mij, dan zou mijn ziel zich toch niet tot dit volk neigen: weg met hen, uit mijn ogen, laat hen heengaan!' (Jer.15:1)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DE BOODSCHAP

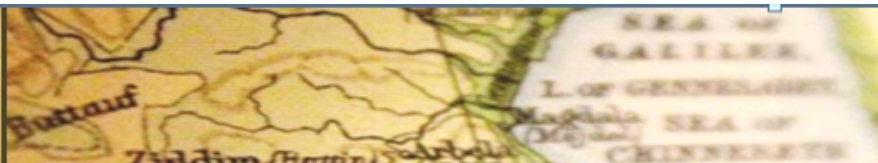
❖ Jahweh heeft trouwens wel degelijk sandalen. . .

'Moab is mijn wasbekken, op Edom werp ik mijn sandalen, over Filistea juich ik.' (Ps.60:8; Ps.108:9)

❖ Oordeel Edom: uiting van minachting voor een 'broedervolk' dat zich onmenselijk gedraagt

'De sterren aan de hemel vergaan, als een boekrol wordt de hemel opgerold.

Alle sterren vallen neer, zoals bladeren vallen van een wijnstok of verschrompelde vruchten van een vijgenboom. Want mijn zwaard verschijnt aan de hemel. Het valt neer op Edom, als een oordeel over het volk dat mijn banvloek treft.' (Jes.34:4,5)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DE BOODSCHAP

❖ Jahweh heeft trouwens wel degelijk sandalen. . .

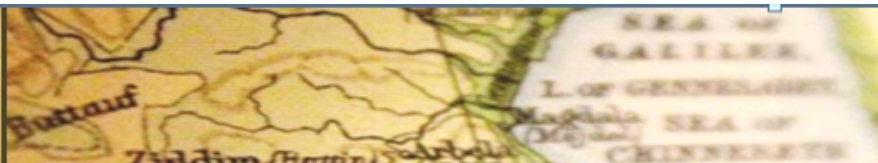
'Moab is mijn wasbekken, op Edom werp ik mijn sandalen, over Filistea juich ik.' (Ps.60:8; Ps.108:9)

❖ Oordeel Edom: uiting van minachting voor een 'broedervolk' dat zich onmenselijk gedraagt

'Maar in die dagen, na die verdrukking, zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen uit de hemel vallen en de krachten die in de hemelen zijn, zullen wankelen.'

(Mk.13:24,25)

❖ Het oordeel van Babylon & Edom zal de generatie treffen die Johannes verworpen heeft. . .

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

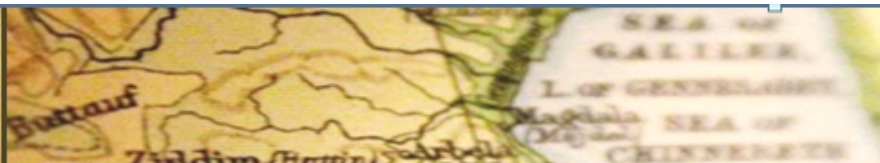
Johannes in de woestijn

HISTORISCHE EN PROFETISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren?' (Jes.63:7-13)

Och, dat U de hemel zou openscheuren, dat U zou neerdalen, dat de bergen voor Uw aangezicht zouden smelten, zoals vuur kreupelhout aansteekt, en vuur het water laat opborrelen, om Uw Naam aan Uw tegenstanders bekend te maken! Laat zo de heidenvolken voor Uw aangezicht sidderen. Toen U ontzagwekkende daden deed, die wij niet verwachtten, daalde U neer; voor Uw aangezicht smolten de bergen weg. Ja, van oude tijden af heeft men het niet gehoord, men heeft het niet ter ore genomen en geen oog heeft het gezien, behalve U, o God, wat Hij doen zal voor wie op Hem wacht.'

❖ Jes.63 & 64 is Jesaja's laatste blueslied & gebed voor de ellendige toestand van Gods volk

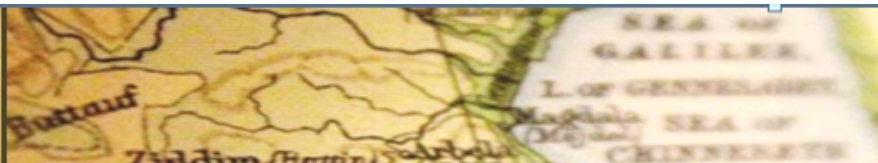
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

HISTORISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren? (Jes.63:7-13)

- ❖ Denkt Johannes hieraan? oproep om te breken met wat de Geest toen ook bedroefde?
- ❖ Laten we terugkeren tot Jahweh, ons begin herhalen en deze keer niet rebelleren!
- ❖ Laten we ons bekeren *v/d wijze waarop we Israel geweest zijn* en het ware Israel worden!
- ❖ Ik kan u daartoe uitroepen & dopen, maar de Geest geven → 1^e exodus, doet 'de sterke'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

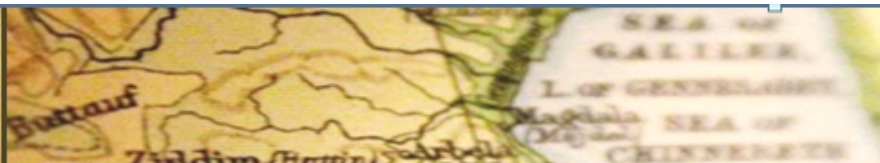
Johannes in de woestijn

HISTORISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren? (Jes.63:7-13)

- ❖ **Wat is Israëls historisch 'beslissende' moment?** Wat maakt hen tot Gods volk?
- ❖ Wat verwoestte hun vijanden, schonk hen verlossing en bracht hen Gods aanwezigheid?
- ❖ **De doortocht door de diepe wateren!** En... 'de doop' met de Geest, onder de wolk!

Wat viert Jezus met de discipelen voor Hij gedoopt wordt met de doop die Hem benauwt?

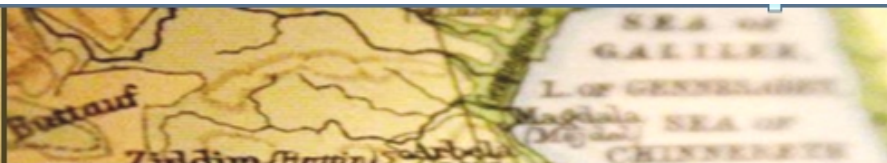
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

HISTORISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren? (Jes.63:7-13)

- ❖ **Wat is Israëls historisch 'beslissende' moment?** Wat maakt hen tot Gods volk?
- ❖ Wat verwoestte hun vijanden, schonk hen verlossing en bracht hen Gods aanwezigheid?
- ❖ **De doortocht door de diepe wateren!** En... 'de doop' met de Geest, onder de wolk!
- ❖ De doop met de Geest is dus 'eindtijd' taalgebruik, de hoop van Israel → **Gods Geest!**

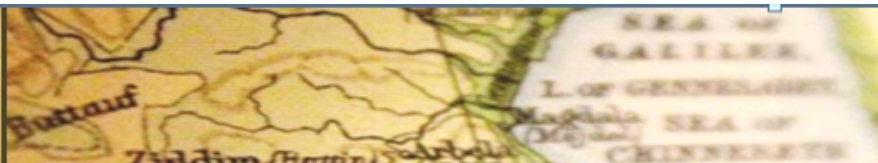
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

HISTORISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren?' (Jes.63:7-13)

- ❖ Bijbels patroon → schepping: ruwach, water, droge → zondvloed: water, ruwach, droge
- ❖ Bij de schelfzee → duisternis, water, ruwach, droge → Jes.63: **water & Ruwach**
- ❖ Dopen met water → 'nieuwe schepping' taalgebruik → nieuwe formatie Israel
- ❖ Naar Jesaja is de nieuwe exodus trouwens een nieuw scheppingswerk van Jahweh

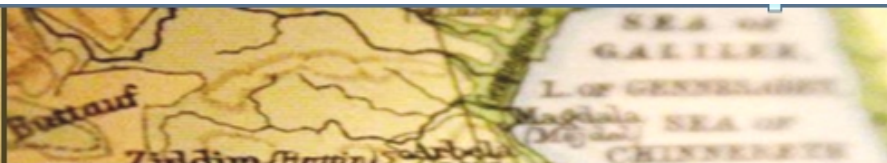
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

HISTORISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren?' (Jes.63:7-13)

- ❖ Bijbels patroon → schepping: ruwach, water, droge → zondvloed: water, ruwach, droge
- ❖ Bij de schelfzee → duisternis, water, ruwach, droge → Jes.63: **water & Ruwach**
- ❖ Dopen met water → 'nieuwe schepping' taalgebruik → nieuwe formatie Israel
- ❖ Een **nieuwe mensheid** wordt in een **nieuw Eden** geplaatst → **beelddrager: Geest!**

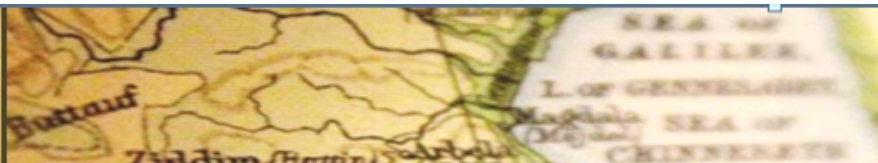
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

HISTORISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren?' (Jes.63:7-13)

- ❖ ***Johannes is geen evangelisch christen die hierbij denkt aan Pinksteren...***
- ❖ Net zo min als hij aan het kruis denkt, wijzende naar het Lam dat de zonde wegneemt
- ❖ Hij denkt eerder aan een Tsunami vloedgolf van de Geest die het land zal overspoelen
- ❖ Alleen zij die in Jezus gevolg zijn zullen die vloedgolf & komend oordeel overleven...

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

HISTORISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren?' (Jes.63:7-13)

❖ Jezus' komst zal een ongeziene, onweerstaanbare vloedgolf v/d Geest meebrengen

'u weet wat er is gebeurd door heel Judea, te beginnen van Galilea, na de doop die Johannes heeft gepredikt, met Jezus van Nazareth, hoe God Hem heeft gezalfd met de Heilige Geest en met kracht. Hij is het land doorgegaan, terwijl Hij goeddeed en allen gezond maakte die door de duivel waren overweldigd, want God was met Hem.' (Hd.10:37,38)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'Och, dat U de hemel zou openscheuren, dat U zou neerdalen, dat de bergen voor Uw aangezicht zouden smelten, zoals vuur kreupelhout aansteekt, en vuur het water laat opborrelen, om Uw Naam aan Uw tegenstanders bekend te maken! Laat zo de heidenvolken voor Uw aangezicht sidderen. Toen U ontzagwekkende daden deed, die wij niet verwachtten, daalde U neer; voor Uw aangezicht smolten de bergen weg. Ja, van oude tijden af heeft men het niet gehoord, men heeft het niet ter ore genomen en geen oog heeft het gezien, behalve U, o God, wat Hij doen zal voor wie op Hem wacht.'

(Jes.64:1-4)

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden. En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

❖ Dit is het antwoord op Jesaja's laatste blueslied & smeekbede volgens Markus!

Opengescheurde hemel

'Och, dat U de hemel zou openscheuren,
dat U zou neerdalen' (Jes.64:1)

'U bent Mijn (geliefde) Zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

Zie, Mijn Knecht, ... Mijn Uitverkorene,
in Wie Ik welbehagen heb gevonden (Jes.42:1)

40 dagen in de woestijn
40 jaar in de woestijn

'... Hij Die hen deed opgaan uit de zee'
(Jes.63:11)

'Ik zal Mijn Geest op Hem leggen'
(Jes.42:1)

Net als Israel komt Jezus op uit de wateren (Jes.63)

U zond uw Geest onder ons (3x)

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

